

Kursplan

Fakulteten för konst och humaniora
Institutionen för språk

4TY314 Introduktion till översättning - Tyska, 30 högskolepoäng
Introduction to translation studies - German, 30 credits

Huvudområde

Tyska

Ämnesgrupp

Tyska

Nivå

Avancerad nivå

Fördjupning

A1N

Fastställande

Fastställd 2009-12-14.

Reviderad 2026-02-10. Förkunskapskravet är kompletterat med ämnen enligt GY25.

Kursplanen gäller från och med hösttermin 2026.

Förkunskaper

Särskild behörighet: Tyska 90 hp inklusive examensarbete på 15 hp

Du behöver även:

Svenska 3 och Engelska 5

Eller:

Svenska nivå 3 och Engelska nivå 1

Mål

Förväntade resultat för kursen som helhet:

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna:

- redogöra för och tillämpa översättningsvetenskapliga modeller och teorier,
- identifiera och analysera olika tyska och svenska texttyper,
- analysera översättningar med hjälp av kontrastiv språkanalys,
- använda digitala hjälpmedel för översättning.

Delkurs 1. Tysk språkstruktur, 5 hp

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna:

- redogöra för det tyska språkets grammatiska struktur och kunna genomföra grammatisk analys av språkliga strukturer i tyskan.

Delkurs 2. Text- och genrekunskap, 5 hp

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna:

- tillämpa olika metoder för att analysera olika textsorter med avseende på språksituation, funktion och stil,
- redogöra för språkspecifika textuella drag i olika texttyper samt göra relevanta jämförelser mellan de aktuella språken,
- redogöra för och tillämpa textteoretiska termer och begrepp i analyser,
- identifiera kontextuella faktorer av betydelse för textanpassning till olika mottagare inom olika genrer.

Delkurs 3. Svensk sakprosa: språk- och textriktighet, 5 hp

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna:

- kritiskt granska och diskutera texter med stöd av gällande skriftspråksnormer i svenska språket,
- tillämpa teoretiska kunskaper om läsbarhet, funktion och mottagaranpassning på svenska sakprosatexter,
- undersöka och kritiskt diskutera språk- och textnormer ur ett språkvårdsperspektiv.

Delkurs 4. Introduktion till översättningsteori och -praktik, 15 hp

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna:

- på ett grundläggande sätt redogöra för och tillämpa översättningsvetenskapliga metoder och teorier,
- ur ett språkkontrastivt perspektiv identifiera och kategorisera olika typer av översättningsförändringar, främst avseende språkparet tyska–svenska,
- sammanfatta och självständigt granska översättningsteorier,
- på ett effektivt sätt utnyttja relevanta hjälpmedel för översättningsverksamhet såsom digitala översättningsverktyg och databaser.

Innehåll

Kursen behandlar svenska och tyska sakprosatexter ur både ett grammatiskt och ett textuellt perspektiv. Även frågor som gäller svensk språkriktighet och mottagaranpassning behandlas. Kursen belyser också centrala aspekter av översättningsteorin utifrån översättningar av olika texttyper. I kursen ingår även en introduktion till digitala översättningsverktyg. Kursen består av fyra delkurser:

Delkurs 1. Tysk språkstruktur, 5 hp

Delkursen behandlar tysk språkstruktur med fokus på grammatiska strukturers form och funktion. Dessutom studeras ordföljdvariation och specifika konstruktionstyper såsom finita och infinita satser och passiver. En del språkkontrastiva moment ingår.

Delkurs 2. Text- och genrekunskap, 5 hp

Delkursen behandlar diskursanalys och stilistik. De studerande ska tillägna sig sådan språkspecifik textkunskap att de dels kan ta ställning till och bedöma texter av olika slag, dels kan analysera texter i olika genrer på tyska.

Delkurs 3. Svensk sakprosa: språk- och textriktighet, 5 hp

Delkursen behandlar normer för svenska sakprosatexter, sett till såväl språk- som textriktighet. Kursen innehåller teoretiska moment om språkvård, språkriktighet och textriktighet. De studerande ägnar sig åt såväl praktiskt granskningsarbete som kritisk diskussion av språkriktighetsproblem och relationen mellan språknormer och språkbruk.

Delkurs 4. Introduktion till översättningsteori och -praktik, 15 hp

Delkursen behandlar teorier och metoder inom översättningsvetenskapen. Översättningsteori tillämpas i kontrastiv analys och analys av praktiska översättningsproblem. Olika texter som journalistisk prosa, manualer och EU-texter används som underlag för grammatisk, semantisk och pragmatisk analys. Därtill ges en introduktion till användning av datorbaserade översättningshjälpmedel. De studerande får i samband med en workshop arbeta med översättningsminnen.

Undervisningsformer

Undervisningen sker främst genom föreläsningar, övningar och inlämningsuppgifter via universitetets lärplattform, men digitala träffar förekommer där deltagande är obligatoriskt.

Undervisningen bedrivs på tyska och svenska.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

För betyget Godkänd ska de förväntade studieresultaten vara uppfyllda. För betyget Väl godkänd på hela kursen krävs Väl godkänd på minst 18 poäng.

Delkurs 1. Tysk språkstruktur, 5 hp

Examinationen består av två moment:

Skriftlig tentamen, 3 hp

Skriftlig inlämningsuppgift, 2 hp

Skriftlig tentamen betygsätts med G, VG eller U, och den skriftliga inlämningsuppgiften med G eller U.

Delkurs 2. Text och genrekunskap, 5 hp

Examinationen består av två moment:

Muntlig presentation, 2 hp

Skriftlig inlämningsuppgift, 3 hp

Delkursen examineras genom en muntlig presentation, som betygsätts endast med G eller U, samt en skriftlig inlämningsuppgift, som betygsätts med G, VG eller U.

Delkurs 3. Svensk sakprosa: språk- och textriktighet, 5 hp

Examinationen består av två moment:

Språkgranskning, 2 hp

Språkvård, 3 hp

Momentet språkgranskning betygssätts med G eller U, och momentet språkvård med G, VG eller U. Samtliga examinationer sker genom skriftliga inlämningsuppgifter.

Delkurs 4. Introduktion till översättningsteori och -praktik, 15 hp

Delkursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd. Delkursen examineras genom skriftliga inlämningsuppgifter.

Om universitetet beslutat att en student har rätt till särskilt pedagogiskt stöd på grund av funktionsnedsättning, har examinator rätt att ge ett anpassat prov eller att studenten genomför provet på ett alternativt sätt.

Förnyad examination ges i enlighet med Lokala regler för kurs och examination på grundnivå och avancerad nivå vid Linnéuniversitetet.

Kursvärdering

Under kursens genomförande eller i nära anslutning till kursen genomförs kursvärdering. Resultat och analys av genomförd kursvärdering ska skyndsamt återkopplas till de studenter som genomfört kursen. Studenter som deltar vid nästa kurstillfälle erhåller återkoppling vid kursstart. Kursvärdering genomförs anonymt.

Övrigt

För att delta i kursen krävs tillgång till Office-paketet. Studenter får tillgång till Office 365 gratis genom att följa guide på serviceportalen.lnu.se.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Delkurs 1. Tysk språkstruktur, 5 hp

Pittner, Karin & Berman, Judith. Senaste upplagan. *Deutsche Syntax. Ein Arbeitsbuch*. Tübingen: Gunter Narr Verlag. (200 s.)

Material som tillhandahålles av institutionen (ca 150 sidor).

Referenslitteratur

Andersson, Sven-Gunnar, Brandt, Margareta & Persson, Ingemar & Rosengren, Inger. Senaste upplagan. *Tysk syntax för universitetsnivå*. Lund: Studentlitteratur. (490 s.)

Delkurs 2. Text- och genrekunskap, 5 hp

Jürgens, Frank & Gansel, Christina. Senaste upplagan. *Textlinguistik und Textgrammatik*. Studienbücher zur Linguistik, Band 6. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht. (250 s.) (Finns som e-bok på universitetsbibliotekets hemsida).

Rosén, Christina. 2009. Textproduktion i andraspråksundervisning – varför låter en svensk 'svensk' och en tysk 'tysk'? I: Juvonen, Päivi (red.), *Språk och lärande / Language and Learning*. Rapport från ASLA:s höstsymposium, Stockholm, 7–8 november 2008, 173–188. (15 s.) (Tillhandahålles av institutionen.)

Referenslitteratur

Carlsson, Maria. 2004. *Deutsch und Schwedisch im Kontrast. Zur Distribution*

nominaler und verbaler Ausdrucksweise in Zeitungstexten. Göteborger Germanistische Forschungen 43. (190 s.)

Fischer, Klaus. 2013. *Satzstrukturen im Deutschen und Englischen: Typologie und Textrealisierung.* Berlin: Akademie-Verlag. (375 s). ISBN: 978-3-05-006429-1

Mertzlufft, Christine. 2010. Nähe und Distanz kontrastiv. Eine Untersuchung zur syntaktischen Dichte und Komplexität in deutschen und schwedischen Behördentexten. I: Dammel, Antje et al. (red.). *Kontrastive Germanistische Linguistik.* Germanistische Linguistik, 206–209/2010, Teilband 1, s. 201–237 (36 s.).

Delkurs 3 Svensk sakprosa: språk- och textriktighet, 5 hp

Bylin, Maria & Melander, Björn (red.). 2023. *Språkrådet rekommenderar. Perspektiv, metoder och avvägningar i språkriktighetsfrågor.* Stockholm: Språkrådet, Institutet för språk och folkminnen. (288 s., varav 30 s. + eget urval läses) (Fritt tillgänglig på: <https://www.diva-portal.org/>).

Josephson, Olle. 2009. Att styra språk: Om språkpolitikens möjligheter och begränsningar. I: Svensson, Conny (red.). *Årsbok 2008. Kungliga Humanistiska Vetenskaps-Samfundet i Uppsala.* Uppsala: Kungl. Humanistiska vetenskaps-samfundet, s. 149–173. (24 s.) (Fritt tillgänglig på: <https://www.diva-portal.org/>).

Rösare, Sara & Mattson, Anki. Senaste upplagan. *Uppdrag textgranskning. En bok om att förbättra andras texter.* Stockholm: Producta. (169 s.)

Språkrådet. Senaste upplagan. *Svenska skrivregler.* Skrifter utgivna av Språkrådet, Institutet för språk och folkminnen. Stockholm: Liber. (308 s., varav urval om ca 150 s. läses)

Vogel, Anna. 2019. To evaluate corpus planning. A case of a Swedish language policy action concerning terms for disability. *Current Issues in Language Planning* 1/21, s. 88–104. (17 s.)

Ytterligare material tillhandahålles av institutionen (max 100 s.)

Referenslitteratur

Språkriktighetsboken. 2016. Utarbetad av Svenska språknämnden. 2:a upplagan. Stockholm: Norstedts. (413 s.)

Elektroniska resurser

Klarspråkhjälpen. Institutet för språk och folkminnen. (Fritt tillgänglig på <https://www.isof.se/stod-och-sprakrad/spraktjanster/klarsprakshjalpen>)

Sketch Engine. (Tillgänglig för inloggade via UB)

Språkbanken Text vid Göteborgs universitet. (Fritt tillgänglig på <https://spraakbanken.gu.se>)

Svenska Akademiens digitala resurser SAOL, SO, SAOB och SAG. (Fritt tillgängliga på <https://svenska.se/>)

Delkurs 4. Introduktion till översättningsteori och -praktik, 15 hp

Ingo, Rune. 2007. *Konsten att översätta. Översättandets praktik och didaktik*. Lund: Studentlitteratur. (371 s.). ISBN: 9789144045122

Koller, Werner & Berg Henjum, Kjetil. Senaste upplagan. *Einführung in die Übersetzungswissenschaft*. Tübingen: Narr Francke Attempto Verlag. (409 s.)

Lakoff, George & Johnson, Mark. Senaste upplagan. *Metaphors we live by*. Chicago: University of Chicago Press. (s. 276, varav urval om ca 60 sidor läses)

Munday, Jeremy, Ramos Pinto, Sara & Blakesley, Jacob. Senaste upplagan. *Introducing translation studies. Theories and applications*. London: Routledge. 324 s

Material som tillhandahålles av institutionen (ca 150 s.)

Referenslitteratur

Språkrådet. Senaste upplagan. *Svenska skrivregler*. Skrifter utgivna av Språkrådet, Institutet för språk och folkminnen. Stockholm: Liber.

Språkrådet. Senaste upplagan. *Från ett språk till ett annat: om översättning och tolkning*. Stockholm: Norstedts. 268 s.